

Vaksdal kommune

TILLEGGSINNKALLING KOMMUNESTYRET

Møtedato: 09.11.2015
Møtested: Kommunestyresalen
Møtetid: 11:00

Eventuelle forfall / melding om møtande varamedlem må meldast til Sølvi Legård epost solvi.legard@vaksdal.kommune.no

ORIENTERING:

Orientering om rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2016

SAKSLISTE

SAKSNR	TITTEL
68/2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR Tilleggsreferatsaker

6. november 2015

Eirik Haga
Ordfører

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
68/2015	Kommunestyret	PS	09.11.2015

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård		15/1595

REFERATSAKER OG MELDINGAR

Underliggjande saker:

Saksnummer	Tittel
68/2015.1	Bevaring av Vaksdalsvassdraget - anmodning om ny handsaming av Boge
68/2015.2	Oppmodning om busetting av flyktningar
68/2015.3	Statleg medvirkning til grunnleggende istandsettingstiltak i forbindelse med sikring av Naustet Stanghelle gbnr 20/478 i Vaksdal kommune
68/2015.4	Brev frå bevaring av Vaksdalvassdraget vedrørende oppmoding om å ta saka opp til ny handsaming
68/2015.5	Videre arbeid med kommunereformen
68/2015.6	Oppfordring til rask behandling av søknader om etablering av asylmottak

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tatt til orientering.

Saksopplysningar:

Det blir gitt ei munnleg orientering om referatsak 2 og 6 i møtet.

Notat

Til: Ordfører

Kopi til:

Saksbehandler: Rådmann/Trine Pettersen Grønbech

Vår referanse: 15/77 - 12 / FA - S11

Dato: 05.11.2015

Emne: Brev frå Bevaring av Vaksdalvassdraget vedrørende opmoding om å ta saka opp til ny handsaming

Oppsummering:

Bevaring av Vaksdalvassdraget har opmoda kommunen i brev av 28.09.2015 om å ta opp til ny vurdering saka om høyringsuttale i høve søknad frå Boge Kraft AS om utbygging av Boge 3. Ordfører har bedt rådmannen om eit notat om dette. Notatet presenterar kort bakgrunn og vedtak i saka, om det er høve til å ta saka opp på nytt og kven som er rette organ til å gjere det, samt vurdering av om det er faglege spørsmål som burde vere belyst når ein velgjer å gå frå ein negativ til ein positiv høyringsuttale. Rådmannen konkluderar med at det samla kan seiast å vere sakleg grunn for å ta saka opp til ny vurdering. Ein måte å gjere det på kan vere å be om eit saksframlegg som gir grunnlag for to alternative høyringsuttalar; ein negativ og ein positiv.

Bakgrunn:

Boge Kraft AS søkte NVE den 30.12.2014, om løyve til bygging av Boge 3 i Vaksdal kommune. Det er òg søkt om løyve etter energilova for bygging og drift av Boge 3 med tilhøyrande koplingsanlegg og kraftline.

Vaksdal kommune er høyringspart og skal på bakgrunn av utbyggjar sin søknad gje ein positiv eller negativ innstilling til tiltaket, der vurderingstemaet for kommunen er om dei lokale fordelane ved tiltaket oppveigar dei lokale skadene og ulempene. Konesjonsmyndigheitene vil gjere ei breiare vurdering, under dette kva for nasjonale omsyn som gjer seg gjeldande, slik at kommunen si oppgåve i første rekkje er å vurdere tiltaket med «lokale auge». Dette er problematiske vurderingar og grensesnitt for dei fleiste kommunar.

jf. bl.a. Ot.prp.nr. 43 (1989-1990), merknader til § 2-1, hvor det vises til at "[o]ffentlige organer som skal få meldingen til uttalelse er bl.a. forvaltningsinstanser som har ansvaret for allmennhetens interesser som f.eks. fylkesmannen, berørte kommuner og fylkeskommune". Under allmenne interesser er samme sted angitt å høre "bl.a vitenskap, kultur, naturvern og friluftsliv, landskap, fugletrekk, fisk, næringsliv samt det berørte lokalsamfunn og de berørte kommuner".

Kommunestyret gjorde i møte den 4. mai 2015 (sak 26/2015)følgjande vedtak:

«Vaksdal kommune rår frå at det vert gjeve konsesjon for Boge 3 kraftverk. Bogevatnet vert nytta som kommunal drikkevasskjelde i enno 2-3 år og seinare som reservevasskjelde. Tiltaket kan gje negative effektar for dette. I tillegg vil endra tapperegime med overføring av Krossatjørnane til Svartavatnet og tapping av dette vatnet med tunnel ned at til ny kraftstasjon ved Bogevatnet vera negativt i friluftsamheng med tørrlagde elvefar og sørjerender i magasina. Vaksdalvassdraget vil missa vassføringa frå Svartavatnet. Dette vassdraget er frå før kraftig regulert og nye reguleringar er planlagt med fråføring av vatn i øvre del til Samnanger»

I brev frå Boge kraft AS til Norges vassdrags- og energidirektorat av 01.06.2015 vert Vaksdal kommune anmoda om å ta saka opp til ny vurdering

Det vart gjort ein endring i søknaden:

1 Vegen langs Bogevatnet fram til kraftstasjonen vert senka under sumarsesongens lågaste regulerte vasstand (LRV), som er 1 meter under HRV. I konsesjonssøknaden som vart handsama i kommunestyret 4. mai var vegen lagt 0,1 m under HRV.

Når det gjeld natur og miljø peiker Boge kraft på at det ikkje vert endringar i reguleringsregimet for Krosstjørna. Vidare så peiker Boge kraft på at restfeltet ned mot fossen i Fossadalen har same storleik som nedbørfeltet til Krosstjørnane slik at det visuelle inntrykket av fossen i nokon grad vert ivareteken.

Fråføring av vassføring til Vaksdalsvassdraget utgjer 21 % i nær Svartavatn, medan den gradvist minkar nedover i vassdraget til 3 % nedst i vassdraget.

Vaksdal kommune si handsaming av opmodinga frå Boge Kraft AS om å sjå på saka på nytt

Rådmannen vurderte informasjonen frå Boge kraft om vassføring og regluringsregime til ein presisering basert på kjente opplysningar i konsesjonssøknaden. Dei negative effektane for natur og friluftsliv vert som før. Det vart likevel vist til at senking av vegen langs Bogavatnet er vil redusere risikoen for motorisert ferdsl langs Boge vatnet, og er såleis positivt for drikkevasskjelda.

Rådmannen rådde til å ta saka til orientering.

Opmodinga frå Boge Kraft AS vart registrert inn i kommunen 21.06.2015. Saka vart lagt fram og registrert som tilleggssak for Vaksdal kommunestyre i møte den 22.06.2015. Kommunestyret ga Vaksdal formannskap fullmakt til å handsame saka i første møte i august. Årsaka var slik det vart uttrykt i møtet at det var stor saksmengd og at det var siste ordinære kommunestyremøte i perioden: «2 tilleggssaker var utsendt på epost til gruppemøta - kommunestyret slutta seg til at sakene ikkje kunne behandlast i dette møtet. Formannskapet fekk fullmakt til å behandla sakene i sitt første møte i august. «

I Formannskapet 17.08.2015 vart det lagt fram endringsframlegg frå Heidi Rongved, på vegner av AP, SP, KRF:

«Vaksdal kommune rår til at det vert gjeve konsesjon for Boge 3 kraftverk. Det bør leggjast inn i konsesjonsvilkåra at alle omsyn vert tekne for at Bogevatnet skal vera kommunal drikkevasskjelde i 2- 3 år og sidan vera reservevasskjelde for Vaksdalbygda.

Framføringsveg til kraftverket skal liggja ein meter under sommarsesongens lågaste regulerte vasstand.

Oppstart av utbygginga skal ikkje starta før ny drikkevasskjelde i Sædalen er på plass.»

Framlegget vart vedteke mot 1 røyst (SV)

Bevaring av Vaksdalvassdraget bad formannskapet om å handsame saka på nytt i brev dagsett 28.09.2015. Det vart samstundes bedt om at saka vart lagt fram for kommunestyret.

Det vert mellom anna vist til at:

«Det er uforståeleg og vert opplevd som udemokratisk at ei omstridd utbyggingssak vert handsama utan moglegheit for debatt i eit breitt samansett kommunestyre, og utan at bygdefolket er førebudde på ei endring i tidlegare vedtak. Av kommunens postliste ser det ut som Boge krafts anmodning om ny handsaming er registrert mottatt 21. juni, dagen før vårens siste kommunestyremøte. Dersom dette var for kort tid til å handsama anmodinga, burde ho vore lagt fram under neste kommunestyremøte»

Spørsmålet vert då om det er høve til å handsame saka på nytt

Så lenge saka ikkje er tatt til avgjerd i NVE er det i prinsippet ikkje noko til hinder for å supplere eller endre høyringsuttala frå kommunen.

NVE opplysar at dei har ein del saker som ligg føre i køen og dei vil difor først ta saka opp til handsaming etter årsskiftet 2015/2016. Det er dermed fullt mogeleg å gje ytterlegare innspel fram til 31.12.2015. Ytterlegare innspel frå Vaksdal kommune vil ikkje føre til krav om ny høyring.

Kven er då rette organ til å eventuelt omgjere/gje ytterlegare innspel på vegne av kommunen

Formannskapet fekk ei heilt konkret fullmakt til å handsame saka i første møte i august. Delegasjonen var gjort som følge av praktisk arbeidsfordeling i høve ferieavviklinga, og at kommunestyret hadde sitt siste ordinære møte i perioden i juni 2015. Det var ikkje noko som tyda på at kommunestyret meinte at saka som sådan var overført til formannskapet etter at kommunestyret var satt igjen i ordinær verksemd. Ei eventuell omgjerding av vedtaket lyt då kommunestyret ta stilling til. Dette følgjer også forutsetningsvis av kommunelova § 76: *«Kommunestyret kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i same utstrekning som disse kunne omgjøre vedtaket sjølv»*

Ein høyringsuttale kan dessutan karakteriserast som ei politisk meiningsytring som det til einkvar tid rådande politiske fleirtal kan supplere eller endre. Det er no eit nytt politisk styre etter valet og saka har vekt stor merksemd, noko som i seg sjølv kan vere sakleg grunn for å sjå på saka på nytt i kommunestyret.

For enkeltvedtak gjeld det særlege avgrensningar på kva avgjerder eit organ kan omgjere, men dei kjem ikkje til anvending her. Formannskapet sitt vedtak heimlar heller ikkje noko inngått løfte/avtale med Boge Kraft som hadde kunnet binde kommunestyret sitt høve til å sjå på saka på nytt.

Når NVE stadfester at kommunen kan få utvida frist til å sende inn opplysningar til 31.12.2015 er det i prinsippet ikkje noko som avgrensar kommunestyret sitt høve til å uttale seg på nytt i saka.

Spørsmål om det er faglege grunnar for å sjå på saka på nytt

I konsesjonssaker er det viktig at kommunen syter for å kunne syte for best mogeleg balanse mellom fordelar og ulemper gitt at konsesjon blir gitt. Vassressurslova §§ 25 og 26 heimlar høve for NVE til å setje vilkår for eventuell konsesjon. Det er sentralt at kommunen presenterer område det er viktig for kommunen å regulere gjennom vilkår. Høve til å avtalefeste viktige tilhøve er også ein viktig del av prosessen. Vedtaket har med høve til å fastsetje viktige vilkår, jf vassressurslova §§ 25 og 26.

Men det kan vere eit poeng at sakshandsaminga har leia fram mot negativ uttale. Såleis er det ikkje fagleg vore vurdert verknader av at kommunen likevel stiller seg positiv, dvs om kommunen har påpeikt alt som må vere av vilkår eller andre viktige forhold for kommunen i ein eventuell avtale med utbyggjar.

Rådmannen har etterspurt juridisk bistand for kvalitetssikring og vurdering av viktige vilkår frå advokatkontoret Lund & Co, som også er sekretariatet til Landssamanslutninga for Vasskraftkommunar (LVK). Det er her tale om ei veldig lita utbygging (under 5GWh) slik at det neppe kan bli tale om noko økonomiske ytingar til kommunen i ein utbyggingsavtale. (Ein kan ikkje sjå at det nokon stad er inngått nokon utbyggingsavtale på under 5 GWh der det er gitt økonomiske ytingar til kommunen.) Men kommunen burde vurdert kor vidt det bør etablerast ein samordningsavtale med utbyggjar. Det som då først og fremst kan vere aktuelt i ein slik samordningsavtale med utbyggjar er føresegner som tek sikte på å avbøte eventuelle negative verknader av kraftutbygginga, under dette avtalevilkår som sikrar den kommunale drikkevassforsyninga.

I ein eventuell positiv høyringsuttale er det altså turvande å spele inn også kommunen sitt syn på kva som bør regulerast i ein slik samordningsavtale, saman med andre vilkår. Det er meir krevjande å få gjennomslag for kommunen sine behov om dette først vert spela inn seinare i prosessen. Det er fleire punkt som då burde vore vurdert med i ein positiv høyringsuttale:

- Minstevassføring
- Fiskeutsetting
- Oppstart av utbyggunga kan ikkje setjast i gong før ny drikkevasskilde i Sædalen er på plass
- Vilkår som : At Bogevatnet skal vere reservevasskilde. Viss Bogevatnet i framtida vil bli benytta som hovudvasskilde igjen skal drikkevassforsyninga ikkje på nokon måte bli negativt berørt og Boge Kraft As forpliktar seg til umiddelbart å utbetre drikkevassforsyninga, og om naudsynt skaffe berørte innbyggjarar tilfredsstillande drikkevatt frå anna vasskilde inntil forholdet er utbetra
- Avbøtande tiltak for natur, friluftsliv så som til dømes kor vegen skal gå, om utbygginga skal skje vegløs
- Regulering av kva som skal skje med massane frå boreholet frå Svartavatnet til Bogevatnet. Utbyggjar pliktar å samordne plassering og bruk av overskotsmassar med kommunen, og dersom kommunen er interessert, blir det inngått rutinemessig nærmare avtalar om korleis, til dømes uttak av massar, skal skje
- Inntekter frå eigedomsskatt

Det er ikkje krav om grunngjeving av kvifor kommunen velgjer å gje positiv eller negativ høyringsuttale, men det er ofte turvande å uttrykkje grunngjevinga i vedtaket. Dette vedtaket kunne med fordel ha vore grunngjeve og vore gjort gjenstand for ei meir omfattande sakshandsaming for korleis å ta i vare kommunen sine interessar ved ein positiv høyringsuttale. Kommunen går frå å vere veldig negativ til å vere positiv, utan at det kan visast til ei

vesentleg endring i prosjektet. Det er ikkje uvanleg at kommunar endrar oppfatning undervegs i søknadsperioden, men då på bakgrunn av større endringar i konseptet enn det som synast vere tilfellet her.

Samla kan det såleis seiast å vere sakleg grunn for å ta saka opp til ny vurdering. Ein måte å gjere det på kan vere å be om eit saksframlegg som gir grunnlag for to alternative tilrådingar; ein negativ og ein positiv.

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Alle landets kommunestyre

Deres ref

Vår ref

Dato

15/4445

28.10.2015

Videre arbeid med kommunereformen

Nå er det godt over ett år siden jeg inviterte alle kommuner til å delta i kommunereformen. Invitasjonen er forankret i et bredt flertall på Stortinget (Innst. 300 S (2013-2014)). Kommunene har fulgt opp invitasjonen. Mange har hatt gode lokale prosesser der både politikere, medarbeidere, innbyggere, frivillig sektor og næringslivet har vært involvert i diskusjoner om kommunens framtid.

Nye kommunestyre skal nå ta dette arbeidet videre. Jeg vil benytte anledningen til å gratulere alle dere som er valgt inn i kommunestyre for de fire kommende årene. Å bli folkevalgt er en tillitserklæring fra innbyggerne i kommunen. Dere har et viktig arbeid foran dere, både som ombudsmenn og som ledere. Jeg gleder meg til å samarbeide med dere.

En av de første, og viktigste, oppgavene dere står overfor er å bli kjent med kommunen. Hvordan opplever innbyggerne kommunen, hvilke utfordringer venter og hvordan kan kommune og lokalsamfunn møte disse utfordringene? Jeg ser denne oppgaven som en selvfølgelig del av det å utøve politisk lederskap og forvalte velgernes tillit.

Kommunereformen er en god anledning til å gjøre denne jobben. Noen oppfatter kommunereformen som en systemendring og et komplisert politisk arbeid. Til syvende og sist handler den om to forhold. Det første er hvordan vi kan skape bedre velferdstjenester, der folk bor, nå og i framtiden. Det andre er hvordan vi kan utvikle en kommunesektor med kraft og handlingsrom.

Som lokalpolitikere gikk dere ikke til valg på å forvalte systemer, men for å gi innbyggerne gode barnehager og skoler, gode helse- og omsorgstjenester og utvikle attraktive lokalsamfunn og sunn næringsutvikling.

Kommunereformen er en mulighet til å diskutere hvordan vi skal få dette til, også i et 20-30 års perspektiv. Da trenger vi færre og større kommuner med sterkere fagmiljø og et velfungerende lokalt selvstyre. Jeg håper dere benytter muligheten til å ruste Kommune-Norge for framtiden.

Kommunereformen – oppdraget fra Stortinget

Stortinget har sluttet seg til de overordnede målene for kommunereformen (Innst. 300 S (2013-2014)). Målet om gode og likeverdige tjenester til innbyggerne der de bor er grunnleggende for å sikre gode lokalsamfunn i hele landet. Vi ønsker å ta vare på og videreutvikle den norske og nordiske modellen med sterke velferdskommuner som har stort lokalt selvstyre. Reformen skal også styrke forutsetningene for en helhetlig samfunnsutvikling i alle deler av landet. Det vil si bedre styring av arealbruk, boligbygging, transport, næringsutvikling, samfunnssikkerhet og beredskap og miljø og klima.

Et annet mål med reformen er å gjøre kommunene så økonomisk solide at de kan takle uforutsette hendelser, drive effektivt og løse oppgaver som ikke er lovpålagte.

Kommunereformen skal også styrke lokaldemokratiet. Større kommuner kan ta ansvar for flere oppgaver. Det kan gi grunnlag for å redusere den statlige detaljstyringen. Vi ønsker kommuner som kan løse sine oppgaver selv og ikke er avhengige av nabokommuner for å løse lovpålagte oppgaver.

Da Stortinget behandlet rammene for kommunereformen, understreket et bredt flertall at det er behov for endringer i dagens kommunestruktur. Mye er endret siden siste store endring av kommunestrukturen på begynnelsen av 1960-tallet:

- Kommunikasjonsmulighetene er bedret
- Næringsstrukturen er forandret
- Bosettingsmønsteret har endret seg som følge av tiår med sentralisering.
- Omfang av og innhold i offentlige tjenester er blitt flere og mer komplekse
- Kravene til fagkompetanse og tverrfaglig samarbeid har økt både i tjenesteytingen og forvaltningen
- Forventningene til innbyggere og næringsliv er noe helt annet enn for 50 år siden

Kommunestrukturen fra 1960-tallet er verken tilpasset dagens eller morgendagens utfordringer. Kommunereformen handler ikke om å forandre Norge, men at Norge er forandret.

I tiårene som kommer vil det bli færre i yrkesaktiv alder per pensjonist, og det blir flere med omsorgsbehov. Mange kommuner vil møte store utfordringer når de skal rekruttere

fagpersoner og spesialister til de mange oppgavene kommunene skal løse. I byområdene er dagens kommunegrenser mange steder en hindring for å kunne håndtere den sterke veksten og sikre en god areal- og samfunnsplanlegging.

Erfaringene fra sammenslåinger som er gjennomført er gode, og viser at nye kommuner får en positiv utvikling, se Prop. 95 S (2013-2014) Kommuneproposisjonen 2015 (Vedlegg 1).

Milepæler i reformen

Da Stortinget behandlet Kommuneproposisjonen 2016 i juni viste flertallet til Innst. 300 S (2013-2014) der det het at "*alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma*". I Innst. 375 S (2014-2015) utdyper flertallet at de i begrepet utredningsplikt legger til grunn "*at alle kommunar skal ta aktivt del i kommunereforma. Dette inneber blant anna å ha dialog med nabokommunar, utgreie og vurdere aktuelle alternativ for så å ta stilling til om og i så fall kva kommunar ein ønskjer å gå saman med innan 1. juli.*"

Det er bred enighet på Stortinget om at det er behov for endringer i kommunestrukturen dersom vi skal nå våre nasjonale velferdsmål. Stortingsflertallet er klar på hva det forventer at kommunene skal gjøre i reformarbeidet. Forventningen strekker seg utover bare det å vurdere om kommunen kan fortsette alene også i tiårene framover. En grundig prosess med nabokommuner, der også innbyggere involveres, gjør at kommunestyrene vil ha et godt grunnlag til å fatte vedtak innen 1. juli 2016 om hvordan de skal møte framtidens utfordringer.

Dette er hovedløpet i kommunereformen. Ved å følge det kan en ny kommune som hovedregel være klar til 1. januar 2020. Kommuner som ønsker at en sammenslåing skal tre i kraft allerede fra 1. januar 2018, bør fortrinnsvis gjøre vedtak om dette innen utgangen av 2015.

Kommunestyrevedtakene skal sendes fylkesmannen, som skal vurdere om vedtakene er i tråd med målene for reformen og gi en tilrådning om kommunestrukturen i fylket, slik stortingsflertallet har bedt om. Departementet vil på bakgrunn av tilrådningsforberede en proposisjon for Stortinget, som legges frem våren 2017. Regjeringen vil også følge opp Innst. 333 S (2014-2015) om nye oppgaver til større kommuner og forslag om redusert statlig detaljstyring. Dette vil også legges frem for Stortinget våren 2017.

Både regjeringen og stortingsflertallet har gitt uttrykk for at kommunereformen bygger på frivillighet og gode lokale prosesser. Unntak fra frivillighetsprinsippet kan likevel være aktuelt i helt spesielle situasjoner for at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er hensiktsmessige ut fra regionale hensyn (Innst. 300 S (2013-2014)).

Verktøy og økonomiske virkemidler

Kommunal- og moderniseringsdepartementet tilbyr ulike verktøy for kommunene i arbeidet med kommunereformen. I tillegg gir departementet økonomisk støtte til en prosessveileder i hvert fylkesmannsembete. Fylkesmennene har fått en viktig rolle i kommunereformen. De skal legge til rette og veilede kommunene.

- Det nettbaserte verktøyet NY KOMMUNE gir oversikt over relevante nøkkeltall og utviklingstrekk både for enkeltkommuner og for den nye kommunen. NY KOMMUNE ble oppdatert i oktober 2015.
- Veilederen *Veien mot en ny kommune* tar for seg de lokale prosessene frem til et vedtak om sammenslåing i kommunestyret. Veilederen bør brukes sammen med nettværktøyet NY KOMMUNE.
- I vår lanserte departementet en ny veileder for *utvikling av lokaldemokratiet*, som skal gi ideer og inspirasjon til god demokratisk praksis gjennom eksempler, relevante verktøy og utprøvde metoder fra kommuner som jobber godt med lokaldemokratiet.
- Samtidig ble det også lansert et debathefte "*Lokaldemokrati og kommunereform*", som kan brukes i arbeidet med å utvikle lokaldemokratiet når kommuner skal slå seg sammen. Debattheftet vil bli sendt til alle kommuner i høst.

Verktøyene, også debatheftet, er tilgjengelige på www.kommunereform.no.

Regjeringen legger opp til at de økonomiske virkemidlene i reformperioden, det vil si der det blir fattet nasjonale vedtak innen 1.1.2018, skal være tydelige og forutsigbare for alle kommuner.

Departementet vil gi støtte til kommunenes engangskostnader knyttet til sammenslåing. Støtten vil bli utbetalt etter en standardisert modell og differensieres etter antall kommuner og antall innbyggere i sammenslåingen (se tabell 1 nedenfor). Kommuner som slår seg sammen får også en reformstøtte som kan brukes til det kommunen selv mener er mest hensiktsmessig. Denne støtten er differensiert etter antall innbyggere i den nye kommunen (se tabell 2).

Tabell 1. Modell for dekning av engangskostnader i reformperioden (kroner).

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000	35 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000	45 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000	55 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000

Tabell 2. Modell for reformstøtte i reformperioden (kroner).

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-14 999 innbyggere	5 000 000
15 000- 29 999 innbyggere	20 000 000
30 000- 49 999 innbyggere	25 000 000
Over 50 000 innbyggere	30 000 000

Inndelingstilskuddet er en gunstig og langsiktig ordning som gjør at kommunene får god tid til å tilpasse seg nye rammebetingelser. Inndelingstilskuddet sikrer at den nye kommunen får beholde alle tilskudd i inntektssystemet, også regionale tilskudd som for eksempel småkommunetillegget, som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner. Tilskuddet utbetales i 15 år etter sammenslåingen, før det trappes ned over 5 år.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil i løpet av året sende ut et høringsforslag om nytt inntektssystem for kommunene. I dette arbeidet vil regjeringen legge vekt på at kommunene skal kunne videreutvikle velferdstilbudet i tråd med befolkningsendringene. Et nytt inntektssystem må fortsatt ta hensyn til at Norge har spredt bosetting. Regjeringen vil imidlertid vurdere endringer som innebærer at inntektssystemet ikke i samme grad som i dag kompenserer for at små kommuner frivillig velger å stå alene. Nytt inntektssystem vil tre i kraft fra 2017.

Vi er opptatt av å gi kommune forutsigbarhet i kommunereformen. Derfor beregnes inndelingstilskuddet ut fra inntektssystemet i 2016 for alle kommuner som blir slått sammen i reformperioden. Endringer i inntektssystemet i perioden 2017-2019 vil med andre ord **ikke** påvirke størrelsen på inndelingstilskuddet for disse kommunene.

I desember vil departementet komme med en ny veileder som tar for seg fasen etter at det er gjort nasjonalt vedtak om sammenslåing og fram til en ny kommune er etablert. Her vil vi redegjøre for prosess og saksgang i en sammenslåingsprosess; hvilke vedtak må fattes, hvilke organer må og kan opprettes med hvilke arbeidsoppgaver og fullmakter, funksjonstid, hvilke styringsdokumenter bør utarbeides med mer. Hensikten er å vise rammene dere kan arbeide innenfor når dere skal bygge en ny kommune.

De fleste kommunestyrene har nå konstituert seg for de fire neste årene. Jeg regner med at arbeidet med kommunereformen for de aller fleste kommuner er over i en fase der utredningene er gjort. Nå er tiden inne for at de politiske initiativene og forhandlingene kan ta til for alvor.

Arbeidet med kommunereformen innebærer at dere som folkevalgte har et ansvar utover å løse viktige oppgaver i inneværende periode. Ansvaret handler om å ruste kommunene for

framtiden. Dette gir dere som tillitsvalgte og politiske ledere en unik mulighet til å forme framtidens Kommune-Norge. Jeg ønsker dere til lykke med arbeidet.

Med hilsen

Jan Tore Sanner

Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Aust-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark	Statens hus, Damsveien 1	9815	VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland	Statens Hus, Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710, Sluppen	7468	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Fylkesmannen i Vest-Agder	Postboks 513 Lundsiden	4605	KRISTIANSAND S
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	MOSS
Kommunesektorens organisasjon	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO

Det Kongelige Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Det Kongelige Justis- og beredskapsdepartementet
Statsrådene

Kommunene

Deres ref

Vår ref

Dato

15-4634

22.10.2015

Oppfordring til rask behandling av søknader om etablering av asylmottak

Norge opplever nå en kraftig økning i antall asylsøkere. Særlig i august, september og hittil i oktober i år har økningen i ankomster vært langt større enn tidligere, og det er foreløpig ingen tegn på at trenden er i ferd med å snu. Som følge av dette er mottakskapasiteten svært presset. Mottaksbefolkningen har gått opp fra om lag 13 500 til 21 000 personer fra primo juli til i dag, og tallene er stigende. Det er svært utfordrende å finne innkvartering til alle som kommer.

Vi er takknemlige for at mange kommuner allerede har strukket seg langt for å hjelpe Politiets utlendingsenhet og Utlendingsdirektoratet (UDI) med deres behov for raskt å få etablert akuttovernatting, ankomstsentre og asylmottak. Dette er viktig for at vi på en verdig og god måte kan ta imot flyktningene som har kommet til Norge.

Situasjonen vi står i er svært krevende. Med dagens ankomsttall, og med sterk økning i antallet ankomster på kort tid, vil det i mange tilfeller være nødvendig å opprette nye asylmottak i løpet av svært kort tid. Skal vi unngå en alvorlig krise, er vi avhengige av bistand fra kommunene til rask behandling av søknader om etablering av mottak. Dette gjelder både ordinære mottak og mer akutte løsninger.

Vi ønsker med dette brevet å peke på handlingsrommet som ligger i kommuneloven og plan- og bygningsloven til å behandle søknader om asylmottak raskt. Vi oppfordrer kommunene til å bruke dette handlingsrommet i den kritiske situasjonen vi nå står oppe i.

Organisering av kommunens virksomhet

Det er ikke et krav etter plan- og bygningsloven at saker om dispensasjon fra plan eller bruksendring må behandles av kommunestyret selv. Det betyr at slike vedtak kan treffes av

andre kommunale organ. Når bruken av en bygning endres til asylmottak, vil det ha konsekvenser for kommunen. Vi vet at det derfor ikke er uvanlig at kommuner i sitt delegasjonsreglement legger opp til at denne type saker skal legges frem for kommunestyret. Saksbehandlingen kan som følge av dette ta lang tid.

Situasjonen er som nevnt alvorlig og krevende. Vi ber derfor kommunene om å organisere sin virksomhet slik at det er mulig å behandle søknader om etablering av asylmottak raskt. Her er det to mulige fremgangsmåter:

- 1) Det er mulig å vedta en generell og permanent delegasjonsbestemmelse som gir andre kommunale organ enn kommunestyret kompetanse til å treffe de nødvendige vedtakene i denne typen saker, jf. kommuneloven § 23 nr. 4. Det kan for eksempel være et planutvalg som vil være lettere å kalle inn. I visse tilfeller kan også slike utvalg gjennomføre møter på telefon, jf. kommuneloven § 30 nr. 2.
- 2) Det er også mulig for kommunestyret å vedta at andre organer enn kommunestyret kan "hastebehandle" saker, jf. kommuneloven § 13. Dette vil også gjøre det enklere å gjennomføre en rask saksbehandling uten at hele kommunestyret må kalles inn. Flyktningssituasjonen som vi nå står overfor krever raske vedtak og rask saksbehandling, og vil kunne gi grunnlag for å bruke en slik "hastebestemmelse". Dette forutsetter at kommunen allerede har vedtatt å gi andre organer en slik kompetanse. Hvis kommunen ikke allerede har en "hastebestemmelse" i sitt delegeringsreglement, anbefaler vi at dere snarest mulig vedtar dette slik at den er på plass dersom det skulle bli behov.

Behandling etter plan- og bygningsloven

Plan- og bygningsloven er ikke utformet med sikte på å løse akutte situasjoner.

Innenfor gjeldende regelverk kan kommunene gi midlertidig (tidsbegrenset) dispensasjon fra plan. Bruk av dette er et viktig bidrag til å løse utfordringene vi står overfor. Vedtak om dispensasjon både kan og må i en situasjon som denne gjennomføres raskt. Det er ikke slik at kravene til saksbehandling og begrunnelse i sin helhet kan settes til side. Situasjonen vi nå er i, er likevel så vidt alvorlig at det vil kunne være forsvarlig med noe knappere begrunnelser for positive vedtak. Statlige instanser som skal høres i forbindelse med dispensasjon fra plan, må akseptere at det gis korte frister for uttalelse. Avklaringene med berørte myndigheter kan gjøres via e-post. Vi har lagt ved et eksempel på hvordan dispensasjonsvurderinger kan gjøres i alvorlige situasjoner som denne.

Plan- og bygningsloven åpner for at kommunen kan unnta fra krav om å bruke foretak med ansvarsrett dersom dette er unødvendig. Dette unntaket kan brukes for eksempel ved bruksendring fra hotell eller sykehjem til asylmottak dersom det ikke skal gjennomføres bygningsmessige endringer.

Etter loven har kommunen også mulighet til å fravike krav i byggteknisk forskrift. I en situasjon som denne, må fokuset være å sørge for at vi kan tilby nøktern, men forsvarlig

innkvartering. Det viktigste er at det ikke fravikes i så stor grad at det setter menneskers liv og helse i fare. Vi oppfordrer kommunene til å samarbeide med brannvesenet i disse sakene. Dersom brannvesenet mener at brannsikkerheten i bygget er godt nok ivaretatt, bør dette være tilstrekkelig som dokumentasjon. Alternativt kan kommunen på bakgrunn av anbefalinger fra brannvesenet stille vilkår for tillatelsen som er nødvendig for å ivareta sikkerheten, som for eksempel bruk av brannvakter.

Med hilsen

Jan Tore Sanner

Anders Anundsen

Kopi: Fylkesmannsembetene
UDI
KS